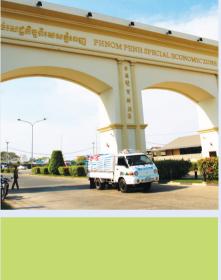

កម្មវិធីពាណិជ្ជកម្ម របស់ធនាគារពិភពលោក នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

World Bank Trade Program in Cambodia

កម្មវិធីពាណិជ្ជកម្មរបស់ធនាគារពិភពលោក នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៩ មក ការិយាល័យធនាគារពិភពលោកប្រចាំ នៅកម្ពុជាបាននឹងកំពុងគ្រប់គ្រងមូលនិធិមរតក (Multi-Donor Trust Fund - MDTF) សម្រាប់ផ្តល់ជំនួយផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម និងជំនួយ ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងពាណិជ្ជកម្ម។ កម្មវិធី MDTF នេះ គឺជាកម្មវិធី សមាហរណកម្ម ពាណិជ្ជកម្មថ្នាក់ជាតិ ប្រកបដោយក្តីរំពឹងខ្ពស់របស់ កម្ពុជា ដែលទទួលបានការគាំទ្រពីធនាគារពិភពលោក ហើយបច្ចុប្បន្ន នេះត្រូវបាន ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរួមគ្នាដោយ សហភាពអឺរ៉ុប (EU) និង អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ឧស្សាហកម្មសហប្រជាជាតិ (UNIDO)។ គិតត្រឹម ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣ កម្មវិធី MDTF មានតម្លៃគិតជាទឹកប្រាក់ ២១,៥ លានដុល្លារ ហើយបច្ចុប្បន្ននេះ គេរំពឹងថាកម្មវិធីនេះនឹងមានដំណើរ ការរហូតដល់ចុងឆ្នាំ ២០១៥។ កម្មវិធីនេះទាំងមូលត្រូវបានគេហៅថា កម្មវិធីគាំពារ វិស័យពាណិជ្ជកម្មនៅកម្ពុជា បុ ហៅកាត់ថា TRAC។

កម្មវិធីនេះ រួមមាន សកម្មភាពផ្ដល់ជំនួយបច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធជាមួយ នឹងបញ្ជូរតែមួយជាតិ (ច្រកចេញ ចូលតែមួយ - NSW) ដែលទទួល បានហិរញ្ញប្បទានពីកម្មវិធី កិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្មសកល របស់ ធនាគារពិភពលោក។ ហិរញ្ញប្បទានបន្ថែមនេះនឹងជួយឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា បំពេញតួនាទីចម្បងក្នុងការបន្តជម្រុញ របៀបវារៈកិច្ចសម្រួល ពាណិជ្ជកម្ម និងបង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ជាតិឱ្យកាន់តែ មានវិសាលភាពទូលំទូលាយថែមទៀត។ លើសពីនេះកម្មវិធីនេះ បានដាក់បញ្ចូលនូវសមាសធាតុមួយ ដែលមានឈ្មោះថា សមាស ធាតុសមភាពយេនឌ័រ ដោយប្រើប្រាស់ថវិកាពីមូលនិធិប្រចាំតំបន់ របស់ធនាគារពិភពលោក។ នេះនឹងជួយដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការរៀបចំផែនការលើទិជ្ជភាពយេនឌ័រ ក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម នៅកម្ពុជា និងមានការយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរឡើងពីទំនាក់ទំនងរវាង យេនឌ័រក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម ទៅនឹងគោលនយោបាយ ពាណិជ្ជកម្ម ដែលមានលក្ខណៈបើកចំហជាងមុន។

TRAC មានគោលបំណងជួយដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅក្នុងការ រៀបចំ និងអនុវត្តអភិក្រមមួយ ដែលគេហៅថាអភិក្រមគ្របដណ្ដល់ លើវិស័យ៣ណិជ្ជកម្ម (TradeSWAP) ។អភិក្រមគ្របដណ្ដល់ វិស័យ (SWAP) គឺជាវិធីសាស្ត្រមួយដែលប្រមូលផ្ដុំស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ឱ្យធ្វើការងាររួមគ្នានៅក្នុង វិស័យមួយ នៅក្នុងករណីនេះដូចជា វិស័យពាណិជ្ជកម្មជាដើម។ អភិក្រមនេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថា ជាកម្រងគោលការណ៍ប្រតិបត្តិការ ជាជាងកញ្ចប់គោលនយោបាយ ឬ សកម្មភាពជាក់លាក់ណាមួយ។ អភិក្រមនេះរួមមាន ការបោះជំហានទៅមុខក្រោមការដឹកនាំរបស់ រដ្ឋាភិបាលដើម្បី ៖ ពង្រីកកិច្ចពិគ្រោះយោបល់លើគោលនយោបាយ បង្កើតនូវគោលនយោបាយ បង្កើតនូវគោលនយោបាយ បង្កើតនូវគោលនយោបាយ សម្រាប់វិស័យមួយ (ក្នុងគោលបំណង ដោះស្រាយបញ្ហារបស់វិស័យឯកជន និងសាធារណៈ) និងកម្មវិធី ចំណាយរួមដែលស្របទៅនឹងស្ថានភាពជាក់ស្វែង រៀបចំការពិនិត្យ

World Bank Trade Program in Cambodia

Since 2009, the World Bank office in Phnom Penh, Cambodia, has been managing a multi-donor trust fund (MDTF) for Trade and Trade-Related Assistance. This MDTF is an ambitious and integrated country trade program supported by the World Bank and currently co-funded by the European Union (EU) and the United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). As of October 2013, the MDTF was valued at US\$21.5 million and the program is currently expected to run until the end of 2015. In its entirety the program is known as Trade-Related Assistance for Cambodia, or TRAC.

An affiliated trade project comprises a National Single Window (NSW) Non-lending technical assistance activity, financed by the World Bank's Global Trade Facilitation Facility. This additional financing will assist the RGC to play a major role in furthering the Government's wider trade facilitation and national competitiveness agenda. In addition, the program also now includes a **gender equality component** drawing from World Bank regional funds. This will help the RGC to map the gender dimensions of trade in Cambodia, and understand linkages between a more open trade policy and gender.

TRAC aims to assist the Royal Government of Cambodia (RGC) in designing and implementing what is known as a Trade Sector-Wide Approach (Trade SWAp). A Sector-Wide Approach (SWAp) is an approach that brings together a government with development partners and other stakeholders within a sector—in this case in Trade. It is characterized by a set of operating principles rather than a specific package of policies or activities. The approach involves moving over time under government leadership towards: broadening policy dialogue; developing a single sector policy (that addresses private and public sector issues) and a common realistic expenditure program; common monitoring arrangements; and more coordinated procedures for funding and procurement.

តាមដានរួមគ្នា និងជម្រុញឱ្យមានការសម្របសម្រួលនីតិវិធី សម្រាប់ ការផ្តល់ថវិកា និងការងារលទ្ធកម្មជាដើម។

អាទិភាពនៃ Trade SWAP របស់ប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានដាក់ចេញ នៅក្នុង ថែនទីបង្ហាញផ្លូវអំពីអភិក្រមគ្របដណ្ដប់លើវិស័យ៣ណិជ្ជកម្ម។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវទាំងនេះ គឺជាក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេល
មធ្យម (៣ ទៅ ៥ ឆ្នាំ) ដែលមានគោលបំណងផ្ដល់ការណែនាំ
សម្របសម្រួល គ្រប់គ្រង និងពិនិត្យតាមដាន ការអនុវត្តកំណែទម្រង់
៣ណិជ្ជកម្មនានា។ ផែនទីបង្ហាញផ្លូវទាំងនេះជួយដល់រាជរដ្ឋាភិបាល
កម្ពុជា ក្នុងការលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់លើរបៀបវារៈកំណែទម្រង់
និងជួយដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ក្នុងការសម្របសម្រួល តម្រឹម និង
ធ្វើសុខ្មដុមនីយកម្ម កម្មវិធី៣ណិជ្ជកម្មនានារបស់ខ្លួន។

ក្រោមកម្មវិធី TRAC ដែលអនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គ្រប់ទី
ភ្នាក់ងារ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ ឬ វិស័យឯកជននានា អាច
ប្រកួតប្រជែងគ្នា ដើម្បីទទួលបានបរិកាសម្រាប់ការអនុវត្តសកម្មភាព
គម្រោងដែលរួមចំណែកសម្រេចគោលបំណង ដែលបានដាក់ចេញ
នៅក្នុងដែនទីបង្ហាញផ្លូវអំពីអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យ៣ណិជ្ជកម្ម។
សំណើនីមួយៗត្រូវពិនិត្យដោយគណៈកម្មាធិការអនុវត្ត និងអនុគណៈ
កម្មាធិការដឹកនាំការអភិវឌ្ឍ៣ណិជ្ជកម្ម និងការវិនិយោគ៣ក់ព័ន្ធនឹង
៣ណិជ្ជកម្មរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលមានតំណាងពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
ចូលរួមផងដែរ។ លទ្ធកម្ម និងការបើកសាច់ប្រាក់ គឺជាទទួលខុសត្រូវ
របស់ក្រសួង៣ណិជ្ជកម្ម ដោយមានការត្រូតពិនិត្យលើការប្រើប្រាស់
ថវិការអោយចំទិសដៅពីសំណាក់ចនាគារពិភពលោក។

ការរៀបចំកម្មវិធីប្រកបដោយមហិច្ឆតានេះ បានចូលរួមចំណែកយ៉ាង ចំធេងចំពោះការបង្កើនសមត្ថភាពស្ថាប័នរបស់នាយកដ្ឋានសហប្រតិ-បត្តិការអន្តរជាតិ (DICO) របស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលជាស្ថាប័ន ទទួលយក ភាពជាម្ចាស់ទាំងស្រុងលើអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើវិស័យ ពាណិជ្ជកម្ម។

ការងារវិភាគ ដែលធ្វើឡើងដោយកម្មវិធី TRAC

ក្រោមកម្មវិធី MDTF ដែលអនុវត្តដោយធនាគារពិភពលោក ដើម្បីផ្តល់ ឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានូវ មូលដ្ឋានវិភាគដែលមានលក្ខណៈឯងមាំ ច្បាស់លាស់ សម្រាប់ការតាក់តែង គោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹង ពាណិជ្ជកម្ម ការងារវិភាគជាច្រើននៅក្នុងវិស័យនេះត្រូវបានធ្វើឡើង និងបានបញ្ចប់រួចហើយ ដែលក្នុងនោះការងារវិភាគសំខាន់ជាងគេ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងវិស័យដូចតទៅ ៖

- ការដឹកជញ្ជូនភស្តុភារ (Logistics): ការវាយតម្លៃលើកិច្ចសម្រួល ការដឹកជញ្ជូន និងពាណិជ្ជកម្ម ការវាយតម្លៃច្រករបៀង និងការ រៀបចំផែនទីបង្ហាញពីដំណើរការពាណិជ្ជកម្ម
- ២. ការវាយតម្លៃលើបរិយាកាស នៃការវិនិយោគ (ដោយសហការ ជាមួយនឹងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី)
- ៣. ការសិក្សាអំពីតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស

The Cambodia Trade SWAp's priorities are spelled out in **Trade SWAp Roadmaps.** The Roadmaps are a mid-term (3.5 years) strategic framework to guide, coordinate, manage, and monitor implementation of trade reforms. They help the RGC to improve ownership of the reform agenda, and development partners (DPs) to coordinate, align and harmonize their programs in Trade.

Under TRAC (recipient-executed component), any government agency or private sector organization can compete to obtain funding to implement project activities that contribute to achieving the objectives set out in the Trade SWAp Roadmaps. Each proposal is examined by the RGC Implementing Committee and the Sub-Steering Committee for Trade Development and Trade-related Investment, where DPs are also represented. Procurement and disbursement is under the responsibility of the Ministry of Commerce (MoC), with fiduciary supervision by the World Bank. This ambitious program design has contributed substantially to improving the institutional capacity of the MoC's Department for International Cooperation (DICO), which has taken over full ownership of Trade SWAp.

Analytical Work Undertaken by TRAC

Under the Bank-executed MDTF, in order to provide the RGC with strong analytical underpinnings for policymaking in Trade, various analytical work in the trade sector has been undertaken and finalized, the most important of which is in the following areas:

- Logistics: Transport and Trade Facilitation Assessment;
   Corridor Assessment and Trade Process Mapping
- 2. Investment Climate Assessment (in cooperation with ADB)
- 3. Study on Special Economic Zones
- 4. Study on Tax Incentives
- 5. Analysis of the Trade Services Sector
- 6. Support to the Cambodian Chair of ASEAN
- 7. Foreign Investor Perception Survey

- ៤. ការសិក្សាអំពីការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ទដារ
- ៥. ការវិភាគលើវិស័យសេវាពាណិជ្ជកម្ម
- ៦. ការគាំទ្រដល់ការធ្វើជាប្រធានអាស៊ានរបស់ប្រទេសកម្ពុជា
- ៧. ការអង្កេតអំពីការយល់ឃើញរបស់វិនិយោគិនបរទេស

ក្រៅពីនេះ កម្មវិធី TRAC MDTF ក៏បានគាំទ្រដល់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទៅលើផ្នែកសំខាន់ៗជាច្រើននៅក្នុងវិស័យ ពាណិជ្ជកម្មនេះ។ កំណែទម្រង់ចំនួន ៤ ក្នុងចំណោមផ្នែកសំខាន់ៗ ទាំងនេះមានដូចខាងក្រោម ៖

ការធ្វើអោយប្រសើរឡើងលើនីតិវិធី នៅតាមព្រំដែន និងការដឹកជញ្ជូនភស្តុភារ

ប្រទេសកម្ពុជាបានសម្រេចនូវវឌ្ឍនភាព គួរឱ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើន នៅក្នុងកិច្ចខឹតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដើម្បីសម្រួលនីតិវិធីនៅតាមព្រំដែន ដូចជាតាមរយៈការធ្វើទំនើបកម្ចីប្រតិបត្តិការគយ ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ជាដើម។ វឌ្ឍនភាពនេះនាំឱ្យមានការបង្កើនសូចនាករលទ្ធផលការងារ ផ្នែកការដឹកជញ្ជូនភស្តុភារ (LPI) ដែលផ្តល់ដោយធនាគារពិភពលោក លោតផ្លោះ ២៤ ចំណាត់ថ្នាក់ឡើងរហូតដល់លេខ ១០១ នៅក្នុង ឆ្នាំ២០១២។ដោយសារនៅតាមប៉ុស្តិ៍គយនានាមានហេដ្ឋារចនាសម្ល័ន្ ផ្នែករឹងរួចស្រេចទៅហើយ ការបន្តកែលមួធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងថែមទៀត លើការងារដឹកជញ្ជូនភស្តុភាររបស់ប្រទេសកម្ពុជានឹងសម្រេចបាន តាមរយៈការជំរុញកាំរកែល់ម្ចផ្នែកទន់ ដូចជាទៅលើនីតិវិធីតាមព្រំដែន ការធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិក្នុងប្រទេស ការ អនុវត្ត កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មឆ្លងដែនជាមួយនឹង់បណ្តាប្រទេស ជិតខាង និងការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវបញ្ជរតែមួយជាតិកម្ពុជា (CNSW) ដែលចុងក្រោយនឹងភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅកាន់បញ្ជរតែមួយរប់ស់អាស៊ាន។ លើសពីនេះ អភិក្រមគ្រប់គ្រងផ្នែកតាមហានិភ័យ ដែលជាអភិក្រមថ្មី ក៏កំពុងតែត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅតាមច្រកត្រូតពិនិត្យគយនានាដើម្បី ជួយឱ្យការធ្វើពាណិជ្ជកម្មកាន់តែឆាប់រហ័សងាយស្រួល និងសំខាន់ បំផុតនោះ គឺចំណាយកាន់តែតិចជាងមុន។

ការអនុវត្តកំណែទម្រង់ ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មចូល ទៅក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន

ខណៈពេលដែលសហគមន៍សេជ្ជកិច្ចអាស៊ាន (AEC) កាន់តែខិតជិត មកដល់ ប្រទេសកម្ពុជាចាំបាច់ត្រូវតែផ្តល់អាទិភាពដល់កំណែទម្រង់ ទាំងឡាយ ដែលនឹងនាំអោយមានការអនុវត្តការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួន ចំពោះសហគមន៍ សេជ្ជកិច្ចអាស៊ាន។ កំណែទម្រង់ទាំងនេះចាំបាច់ត្រូវ តែមានដាក់បញ្ចូលនូវការកែលម្អផ្នែកវិធានការមិនមែនពន្ធគយ (NTMs) ស្តង់ជា និងការវាយតម្លៃលើភាពអនុលោម កិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងព័ត៌មានពាណិជ្ជកម្ម មានតម្លាភាព។ នៅមានការងារជាច្រើនដែល ត្រូវធ្វើនៅក្នុងផ្នែកទាំងនេះ ប៉ុន្តែកម្មវិធី TRAC MDTF ជួយដល់ The TRAC MDTF has also supported RGC efforts in a number of crucial areas in the Trade sector, four of which are highlighted below:

Improving Border Procedures and Logistics

Cambodia has made significant progress in streamlining border procedures, including automated Customs operations. This has led to an outstanding improvement in the country's World Bank Logistics Performance Indicator (LPI) ranking, which jumped 28 places to 101 in 2012. With much of the hard infrastructure in place at Customs posts, further improvements in Cambodia's logistics will come from soft enhancements of border procedures, improvements in domestic regulations, implementation of trade agreements with neighboring countries, and the introduction of the Cambodian National Single Window (CNSW), which will in turn be finally linked to the ASEAN Single Window. Also, new risk-based management approaches are being used at Customs points to help make trade faster, simpler, and most importantly, lower cost.

Implementing Reforms to Integrate into the ASEAN Economic Community

As the ASEAN Economic Community (AEC) gains traction, so Cambodia will need to prioritize reforms that lead to the implementation of Cambodia's commitments to the AEC. Such reforms need to include improvements in the areas of Non-Tariff Measures (NTMs), Standards and Conformance Assessments, Trade Facilitation, and Transparency of Trade Information. Much work remains to be done in these areas, but the TRAC MDTF is helping the RGC to tackle the necessary reforms needed to bring Cambodia into compliance with its AEC commitments.

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការអនុវត្តកំណែទម្រង់ដែលចាំបាច់ សម្រាប់ គាំទ្រក្នុងការអនុវត្តការប្ដេជ្ញាចិត្តរបស់ខ្លួនចំពោះសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ច អាស៊ាន។

តាំទ្រដល់ការវិនិយោគ និងការពង្រីក ការវិនិយោគក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស

ការពង្រីកខ្លួនយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេសរបស់ប្រទេស កម្ពុជា បាន់ធ្វើឱ្យការធ្វើពិពិធកម្ម ទៅលើផលិតកម្ម ក៏បានកើនឡើង យ៉ាងឆាប់រហ័សផងដែរ។ នេះគឺជា គោលដៅវិស័យ៣ណិជកមដ៏ សំខាន់មួយ ដើម្បីកាត់បន្ថយការពឹងផ្នែករបស់ប្រទេសកម្ពុជា ទៅលើ តែការផលិតសម្លៀកបំពាក់ដែលមានសង្កាក់តំលៃ កម្រិតទាបនៅ ឡើយ និងការនាំចេញកសិផលដែលមានកំណើនតិចតូច។ តែទោះ ជាយ៉ាងណាក្តី ការបោះជំហានទៅរកឧស្សាហកម្មនាំចេញថ្មីៗទាមទារ ឱ្យមានកម្លាំងពលកម្មដែលមានទេពកោសល្ប។ នេះបង្កើតឱ្យមាន តម្រូវការផ្គត់ផ្គង់កម្លាំងពលកម្មជំនាញដែលចាំបាច់សម្រាប់ឧស្សាហកម្ ថ្មីៗទាំងនេះ។ មានភាពចាំបាច់ដើម្បីគាំទ្រ ដល់ការអភិវឌ្ឍកម្លាំង ពលកម្មរបស់ប្រទេសកម្ពុជាឱ្យកាន់តែមានជំនាញចម្រុះជាងមុន តាមរយៈការជួយ កំណត់រក់ជែកដែលខ្វះជំនា៣ និងវិធានការនានា ដើម្បីដោះស្រាយគម្លាតទាំងនេះ។ សេចក្តីសង្ឃឹមគឺថា តាមរយៈការ ជួយបំពេញតម្រូវការកម្លាំងពលកម្មជំនាញទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជានឹងរួមចំណែកក្នុងការបង្កើត នូវការងារប្រកបដោយគុណភាព ឱ្យបានច្រើនថែមទៀត់។

បង្កើនសមត្ថភាពផលិតអង្ករ និងធ្វើឱ្យកាន់តែប្រសើរ នូវនិតិវិធីសម្រាប់នាំចេញ ដើម្បីជម្រុញការនាំចេញអង្ករ

ប្រទេសកម្ពុជា មានសក្តានុពលយ៉ាងធំធេងក្នុងនាមជាអ្នកនាំចេញ អង្គរដ៏សំខាន់មួយ ហើយក៏បានដាក់ចេញនូវគោលដៅប្រកបដោយ មហិច្ឆតាមួយ ដើម្បីនាំចេញអង្គរប្រចាំឆ្នាំឱ្យបានដល់ ១ លានតោន នៅឆ្នាំ ២០១៥។ ដូច្នេះហើយគេចាំបាច់ត្រូវតែលើកទឹកចិត្តអ្នកនាំ ចេញអង្គរឱ្យស្វែងរកការវិនិយោគឯកជន ដើម្បីបង្កើតម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ ក៏ដូចជារោងចក្រកែច្នៃអង្គរធំៗ ដែលកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន ក៏ដូចជាចាំបាច់ត្រូវតែមានការទប់សាត់លំហូរនៃការនាំចេញស្រូវទៅ កាន់ប្រទេសជិតខាង។ សមត្ថភាពផលិតអង្គរ និងរោងចក្រកែច្នៃ អង្គរធំៗ ដែលកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន ចាំបាច់ត្រូវតែបំពេញ បន្ថែមដោយកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការ កាត់បន្ថយឧបសគ្គការិយាធិបតេយ្យ ដែលនាំឱ្យមានការចំណាយ យ៉ាងច្រើនសម្រាប់ការនាំចេញអង្គរ និងកែលម្អច្រករបៀងភ័ស្តភារ សម្រាប់ការដឹកជញ្ជូនអង្គរ។ កម្មវិធី TRAC MDTF កំពុងជួយក្នុង ការងារនេះ ហើយកំពុងលើកទឹកចិត្តឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលអនុវត្តកំណែ ទម្រង់នានាដែលចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យប្រទេសកម្ពុជាអាចទាញប្រយោជន៍ បានខ្ពស់បំផុតពីសក្តានុពលនៃការនាំចេញអង្កររបស់ខ្លួន។

Supporting Investment and Expansion in SEZs

In Cambodia's new and rapidly expanding special economic zones (SEZs), diversification of the manufacturing base is happening apace. This is an important Trade sector objective, to reduce Cambodia's dependence on low-end garment manufacturing and lower-growth agricultural exports. However, moving into new export industries requires a talented workforce. This is placing demands on the supply of the necessary skilled labor for these new industries. There is a need to support Cambodia's development of a more diversified workforce, with help in identifying areas where skills are lacking and measures for addressing those gaps. The hope is that by filling these requirements for skilled labor the RGC will be contributing towards significant quality job creation.

Increasing Milling Capacity and Improving Export Procedures to Boost Exports of Processed Rice

Cambodia has great potential as a major rice exporter and has set an ambitious target of achieving annual rice exports of 1 million tons by 2015. As such, Cambodia's rice exporters need to be encouraged to seek private investment in larger and more efficient rice mills and rice-polishing factories, and also to curtail the flows of unprocessed rice to its neighbors. Larger and more efficient rice-milling capacity and rice-polishing factories also need to be coupled with efforts on the part of the RGC to reduce costly bureaucratic hurdles to rice exports and improve logistics corridors for rice shipments. The TRAC MDTF is helping in this regard and encouraging the reforms necessary so that Cambodia can make the most of its rice-exporting potential.

The World Bank Office

No.113 Norodom Blvd. Phnom Penh Cambodia Tel: (855 23) 861 300 | Fax: (855 23) 861 301/302 Visit our website: http://www.worldbank.org/cambodia

For further information, please contact:

Julian Clarke

Senior Trade Economist (jclarke1@worldbank.org)

Vannara Sok

Operations Officer (vsok@worldbank.org)

Funding for the Trade Related Assistance Cambodia Multi-Donor Trust Fund from the EU, DANIDA and UNIDO is gratefully acknowledge

